

Aqua Vitae

Tématem tohoto úvodníku nebude ethanol, pro který se v názvu uvedené spojení často používá, ale skutečně obyčejná a přesto životodárná voda. Nevím, jaké bude počasí a stav českých řek v době, kdy budou čtenáři číst tento úvodník, ale po loňském suchu a letošních vedrech se obávám spíše horšího. A rád bych tímto úvodníkem připomenul, že nedostatek vody může ohrozit všechny funkce naší společnosti a v krajním případě i samotný život. Trochu mě v této souvislosti mrzí, že v loňském suchém létě jsem v rozhlase ani v televizi nezaslechl výzvu, aby lidé v Praze šetřili vodou, neboť přehrada na Želivce není bezedná a stále rostoucí spotřeba vody ze Želivky se odráží ve vysychání Sázavy. Pamatuji ještě doby, kdy se nejlepší vodohospodářské mozky zabývaly spíše problematikou vysušování nežádoucích bažin nežli nedostatkem vody. Nyní je naopak životně důležité vrátit se k budování soustavy malých venkovských rybníčků, obnovit meandry a tůň řek, mokřady, osvobodit potoky ze skruží, atd. Jsem rád, že otázku dostatku vody vzala vážně i naše vláda a směřuje do této oblasti nemalé finanční prostředky. Velké přehrady, na které dříve řada lidí pohlížela jako na ničitele krásné přírody, se nyní naopak jeví jako její zachránci. Poroučení větru a dešti se v praxi příliš neosvědčilo a tak se musíme smířit s tím, že množství vody spadlé z nebe asi nebudeme moci příliš ovlivnit. Co však můžeme ovlivnit, je co nejefektivnější využití té vody, kterou nám příroda přidělí. Kromě jednoduchých a logických výše uvedených kroků bude dříve či později nutno přistoupit k dalším, asi poněkud sofistikovanějším opatřením. Zde může sloužit jako příklad Izrael, kde nově stavěné budovy mají produkovat více vody a energie než samy spotřebují. V samotném Jeruzalémě se dnes recykluje asi 80 % vody, což je cesta, na kterou se asi budeme muset vydat i my. Stejně jako budeme muset zapojit chemii do tohoto procesu ať už formou nových technologií zajišťujících dostatečnou kvalitu recyklova-

né vody nebo nových analytických metod pro rychlou, levnou a spolehlivou kontrolu kvality recyklované (a nejen té) vody. Voda se nepochybně stává strategickou surovinou a kontrola její kvality jedním z nejdůležitějších úkolů moderní analytické chemie. V této souvislosti je dobré si připomenout i potřebu kontroly výstupní vody ze stále častějších domácích čistíren. Složitost tohoto úkolu dokumentuje skutečnost, že z popsanych více než 150 000 000 organických látek mohou nepochybně desítky až stovky tisíc hrát roli škodlivých kontaminantů. A totéž platí i o anorganických kontaminantech, kterých je sice mnohem méně, ale i tak představují obrovský analytický problém. Vývoj těchto analytických metod sice asi nepovede ke spektakulárním publikacím v nejrenomovanějších časopisech typu Nature či Science, ale může do jisté míry přispět k přežití naší společnosti. A proto je třeba této problematice věnovat zvýšenou pozornost a podporu jak v oblasti výzkumu a vývoje, tak i v oblasti přípravy nových odborníků, což bývá rychlost určující stupeň u tohoto typu procesů. A zde vidím i možnou roli České společnosti chemické a našeho časopisu při katalýze těchto nezbytných procesů. Jako první vlašťovku vidím účinnou a efektivní spolupráci Odborné skupiny analytické chemie a firmy Metrohm.CZ (www.metrohm.cz) v oblasti vývoje nových metod pro rychlou, levnou a spolehlivou analýzu pitné vody a vytvoření demonstrační laboratoře této firmy na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy umožňující seznámení našich studentů s nejmodernějšími analytickými technikami používanými v této oblasti. A nepochybuji o tom, že tento příklad najde následovníky, kteří si také uvědomí, že aqua vitae je bezpochyby to nejsprávnější označení pro „obyčejnou“ vodu, základní a nezbytnou podmínku veškerého života na naší Zemi.

Krásné a nepřilíš horké a nepřilíš suché léto přeje čtenářům našeho časopisu

Jiří Barek